

Transparantieregister Zorg 2016

11 mei 2017

Een hoogleraar krijgt een vergoeding van een farmaceutisch bedrijf voor deelname aan een bijeenkomst van experts waarin wordt overlegd over een specifieke behandeling van een zeldzame aandoening. Een andere hoogleraar zit een bijeenkomst van experts voor waarin wordt gesproken over de effecten van het gebruik van specifieke geneesmiddelen. Een medisch specialist wordt gevraagd te adviseren hoe een medisch onderzoek het beste kan worden opgezet. Een academisch ziekenhuis ontvangt een bijdrage van een farmaceutisch bedrijf voor de opzet van een databank van medische gegevens, waarmee aandoeningen eerder kunnen worden herkend. Een streekziekenhuis ontvangt een vergoeding voor de toedieningsinstructies die zij levert aan patiënten die daarna bepaalde geneesmiddelen thuis kunnen toepassen. Een samenwerkingsverband van ziekenhuizen en zorgprofessionals ontvangen een bijdrage voor het optimaliseren van een integrale behandeling van patiënten met een bepaalde chronische aandoening. Een patiëntenorganisatie wordt gesponsord bij de opzet van een nieuw onderdeel van de website waarmee patiënten beter kunnen worden opgespoord.

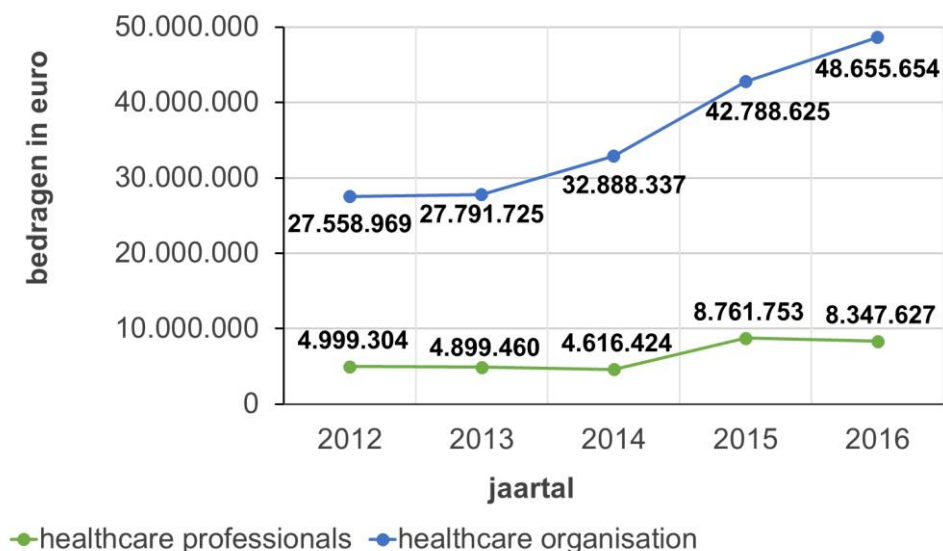
Dit zijn voorbeelden van samenwerkingen tussen zorgprofessionals en farmaceutische bedrijven die in het Transparantieregister Zorg zijn opgenomen en die door de CGR werden beoordeeld. Samenwerkingen die in het belang zijn van de patiënt en die essentieel zijn voor de (verbetering van) behandeling van (zeldzame of moeilijk te behandelen) ziekten. De samenwerkingen staan in het teken van verbetering van patiëntenzorg en van innovatie van genees- en hulpmiddelen.

Essentieel hierbij is dat sprake is van een verantwoorde samenwerking, die transparant is voor de buitenwereld en waarbij de integriteit van zorgprofessionals en de industrie voorop staat. De patiënt moet er vanuit kunnen gaan dat de samenwerkingspartners zijn belang voor ogen hebben. Een integere zorgverlener maakt behandelbeslissingen die gebaseerd zijn op vakinhoudelijke gronden en laat deze behandelbeslissing niet door andere (financiële) belangen leiden.

Aan samenwerkingen tussen zorgprofessionals en industrie worden dan ook hoge eisen gesteld. Deels worden deze door wetten bepaald, zoals de Geneesmiddelenwet. Daarnaast geldt de zelfregulering van de Code Geneesmiddelenreclame (CGR), de Gedragscode Medische Hulpmiddelen (GMH) en de Code voor de Aanprijzing van Veterinaire Producten (CAVP). Deze regelen welke financiële relaties zijn toegestaan en het openbaar maken ervan voor het publiek in het Transparantieregister Zorg.

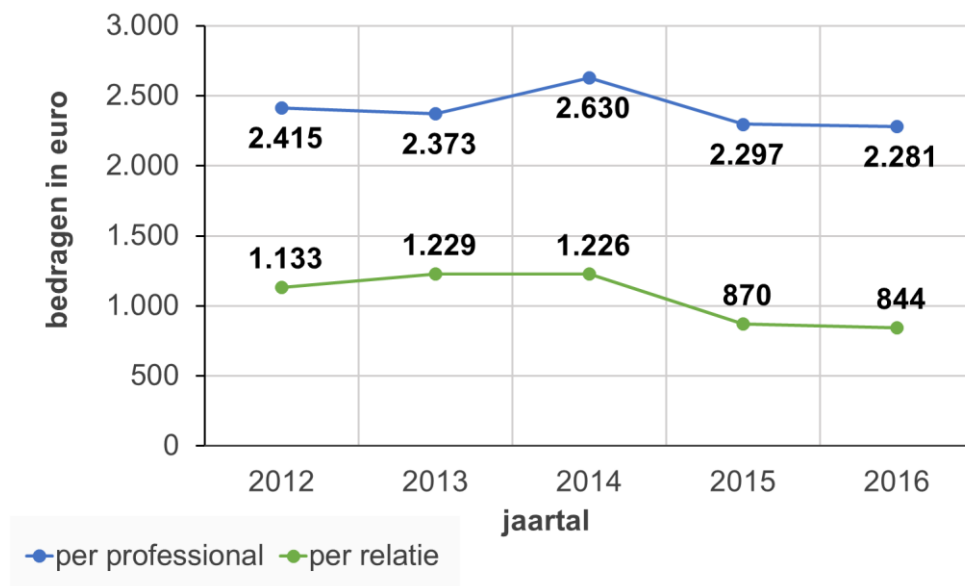
De gegevens 2016 laten een stijging zien van totaal 13% ten opzichte van 2015 (van € 51,5 naar € 58,5 miljoen). Deze stijging wordt onder andere veroorzaakt door deelname van een deelsector van de medische hulpmiddelensector (circa € 2 miljoen). De overige stijging vindt plaats bij de samenwerkingen tussen zorginstellingen en samenwerkingsverbanden van zorgprofessionals met farmaceutische bedrijven. De relaties met individuele zorgprofessionals laten juist een dalende trend zien.

Totale financiële waarde in Transparantieregister Zorg

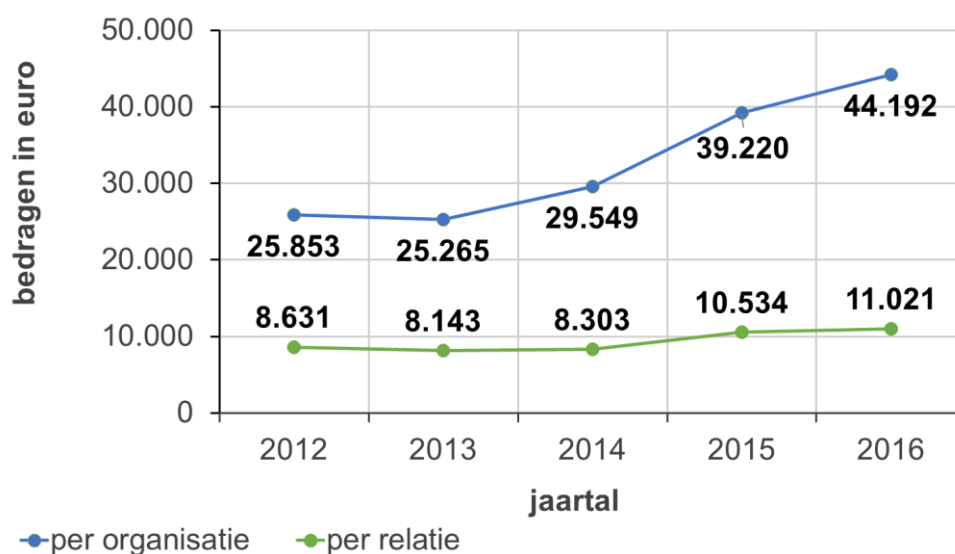
De gemiddelde waarde van de relaties met individuele zorgprofessionals laten over de jaren een dalende trend zien. De relatief grote afname van de gemiddelde waarde (per professional en per individuele relatie) in 2015 (ten opzichte van 2014) kwam door de verbreding van het Transparantieregister met betalingen aan zorgprofessionals voor deelname aan wetenschappelijke nascholingen en congressen.

Gemiddelde financiële waarde voor de zorgprofessional

De samenwerkingen met zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van zorgprofessionals en patiëntenorganisaties laten qua gemiddelde waarde een stijgende trend zien.

Gemiddelde financiële waarde voor de zorgorganisatie

De interacties die in 2016 met betrekking tot medische hulpmiddelen zijn gemeld, zijn nog beperkt van omvang is. Het gaat alleen om dienstverlenings- en sponsorovereenkomsten tussen leveranciers van bepaalde implantaten en cardiologen en orthopeden. Met ingang van 2017 zullen de dienstverlenings- en sponsoringovereenkomsten tussen alle leveranciers van medische hulpmiddelen en alle medisch specialisten worden gemeld bij het Transparantieregister Zorg. Ze zullen voor het eerst in het tweede kwartaal van 2018 openbaar worden gemaakt.

De getallen op een rij

Uit de gegevens 2016 die in het register zijn opgenomen, is het volgende op te maken:

- In 2016 zijn ongeveer evenveel gecontracteerde relaties gemeld tussen zorgprofessionals, zorgorganisaties, patiëntenorganisaties en bedrijven als in 2015: ruim 14.000. In 2016 zijn relaties opgenomen van circa 3.600 individuele zorgprofessionals (voornamelijk artsen), een daling van 4%. Verder zijn relaties met 1.020 instellingen en samenwerkingsverbanden van zorgprofessionals en circa 80 patiëntenorganisaties opgenomen.
- Alle bedragen opgeteld, gaat het om een bedrag van zo'n € 58,5 miljoen, een stijging van 13%. Deze stijging komt voort uit verbreding van het Transparantieregister Zorg met financiële relaties, gemeld door leveranciers van medische hulpmiddelen (van implantaten voor de specialismen cardiologie en orthopedie), alsmede door een stijging van het aantal relaties met zorginstellingen en samenwerkingsverbanden van zorgprofessionals. Het Transparantieregister Zorg laat een duidelijke trend zien dat het aantal relaties met zorginstellingen in het register in de jaren toeneemt.
- Circa 81 % van de € 58,5 miljoen betreft financiële relaties tussen bedrijven en zorginstellingen en samenwerkingsverbanden van zorgprofessionals, alsmede met patiëntenorganisaties (totaal € 17,3 miljoen, ruim 20% lager dan in 2015). Rond de € 8,4 miljoen heeft betrekking op relaties tussen bedrijven en de individuele zorgprofessionals (een daling van een kleine 5%).
- Het gemiddelde bedrag van een relatie tussen bedrijven en individuele zorgprofessionals is € 844 per relatie, € 2.281 per persoon, beide iets lager dan in 2015. Voor de samenwerking tussen

bedrijven en instellingen geldt een gemiddelde waarde van ruim € 11.000 per relatie en € 44.000 per organisatie, ruim 10% hoger dan in 2015.

- 3% van de totale waarde van financiële relaties tussen bedrijven en individuele zorgverleners betreft relaties van apothekers, 3% betreft verpleegkundigen en een klein percentage dierenartsen. De overige individuele zorgprofessionals betreffen artsen, waarbij het overgrote deel medisch specialisten betreft.
- Het aantal bedrijven dat financiële relaties heeft gemeld, wordt met het jaar groter. Voor 2016 waren dat 109 bedrijven (in 2015 89), waarvan circa 15% leveranciers van medische hulpmiddelen en circa 5% leveranciers van diergeneesmiddelen.
- De totale waarde van de relaties in de medische hulpmiddelensector bedraagt een kleine 4% van het geheel, het aandeel veterinair nog geen 1 %.
- Het Transparantieregister Zorg bestaat sinds 2012. Uit privacy overwegingen worden de financiële gegevens na 3 jaar verwijderd. Dit betekent dat de gegevens over de jaren 2012 en 2013 zijn vernietigd. Het register werd in 2015 geraadpleegd door ruim 21.000 bezoekers, waarvan 70% nieuw en 30% terugkerend was.

In tabel:

	2015		2016	
	HCP	HCO	HCP	HCO
Aantal unieke HCP / HCO	3.814	1.091	3.659	1.101
Aantal relaties	10.066	4.062	9.896	4.415
Totale waarde	€ 8.761.753	€ 42.788.625	€ 8.347.627	€ 48.426.880
Gemiddelde waarde per HCP / HCO	€ 2.297	€ 39.220	€ 2.281	€ 44.192
Gemiddelde waarde van de relatie	€ 870	€ 10.534	€ 844	€ 11.021
Aantal met 1 relatie	2040	570	1.867	533
Aantal met 2 relaties	744	182	722	197
Aantal met 3-5 relaties	648	180	696	194
Aantal met 6-10 relaties	246	99	234	107
Aantal met 11-20 relaties	104	32	114	44
Aantal met > 20 relaties	32	26	26	26
Soorten relaties				
dienstverlening consultancy	6%	2%	7%	2%
dienstverlening adviesraad	15%	1%	13%	1%
dienstverlening spreker	20%	2%	18%	2%
dienstverlening overig	3%	4%	3%	6%
dienstverlening onkosten	24%	1%	28%	1%
vergoeding voor nascholing	30%	0%	30%	1%
sponsoring samenkomst	0%	58%	0%	53%
sponsoring project	2%	32%	1%	34%

HCP = health care professional, een individuele zorgprofessional

HCO = health care organisation, een instelling of samenwerkingsverband waar beroepsbeoefenaren in participeren of werkzaam zijn of een patiëntenorganisatie